

Rottnaälven Biotopvård

Under våren -08 fick jag en förfrågan från Jan Hedin, Gräsmarks FVOF, om jag var intresserad av att planera och eventuellt senare genomföra biotopvård i Rottnaälven nedströms Skallbergsdammen och det var jag. Så efter att jag hade fått klartecken från min arbetsgivare, Niwa så var det bara att börja då tillfälle gavs.

Bakgrunds information och liknande hoppar jag över och går direkt på det praktiska biten.

Metodik.

För att kunna bilda sig en uppfattning om tidigare påverkan och därigenom åtgärdsbehovet för den aktuella älvsträckan är det bara fotvandring som gäller, samtidigt måste aspekter för att rent praktiskt kunna ta sig fram med grävmaskin hela tiden beaktas, likaså är material åtkomsten i älvens omedelbara närhet av stor vikt att bedöma.

Resultat; Efter att ha gått hela sträckan från Skallbergsdammen till Flitis har jag noterat följande; Rottnaälven måste en gång i tiden, läs innan flottningen, ha varit en bred och troligen mycket produktiv älv.

Tydliga spår efter omfattande åtgärder kan ses efter hela sträckan. Dessa åtgärder är framför allt mycket hård caterpillarrensning vilket har minskat älvens medel bredd från ca 35m till ca 18m. Denna åtgärd har även effektivt stängt igen alla sidofårar för åtkomst av vatten annat än vid högvattenflöden. Den har även skapat nya sidofårsmiljöer som enligt min bedömning tidigare har varit älvens naturliga bredd innan vallarna skapade sidofårar. Vilket som är naturliga sidofårar eller inte kan vara svårt att bedöma. Den för flottningsrensade älvars typiska kanaliseringen är påtaglig och gör att älven är djupast på mitten och grund på kanterna, dock var det aldrig några som helst problem att finna sig väg över älven med vanliga gummistövlar.

En annan mycket omfattande åtgärd är den sprängning av större block och hållar som har förekommit längst hela sträckan. Stora block är sällsynta i själva vattnet men finns efter stränderna på de flesta partier.

Avsaknaden av död ved är också påtaglig, även detta som en följd av kanaliseringen vilket gör att strand erosion och därigenom tillförsel av ved i det närmaste uteblir.

I övrigt är älven ganska likformig i material, framför allt sten i olika fraktioner men även småblockiga sträckor med undantag av ett område vid Trehörningsbäcken som är storblockigt med ett hållparti och efterföljande hölja. Även sträcka 1 är blockig.

Ju närmare vi kommer Flitis ju mer övergår materialet till lekgrus men lekmaterial finns lite här och där på övriga sträckor också och planerade åtgärder rensar säkert fram ytterligare lekmaterial.

Vattenföringen har grovt beräknats till 1200 l/s vid Torsbyvägen samt till ca 2000l/s vid Flitis detta var i slutet av maj och betydande del av vattnet kom från sidoflöden. Vid ett tredje besök i slutet av juni bedömdes flödet vid Flitis vara nere i ca 1500 l/s.

Då det inte har gått att dela in älven i klart avgränsade sträckor av olika karaktär så har jag istället valt att dela in den i 10 lika delar om ca 1000 m var enligt bifogad karta.

Rent åtkomstmässigt är älven bitvis mycket svåråtkomlig med vissa bränsleåtkomstproblem som följd men det löser vi.